

SZTEmagazin > Archívum > 2018

SZTE SZEGEI EGYETEM MAGAZIN

Mérfoldkövek - Örségváltás a Szegei Tudományegyetemen

2018. július 03.

„Nincs forradalom.” „Zökkenőmentes az örségváltás.” Ez az üzenete annak, hogy 2018 eleje óta a Szegei Tudományegyetem búcsúzó és leendő rektora is részt vesz a kabinet és a szenátus ülésein, vagy együtt jelenik meg például a tavaszi állásbörzén és a hasonló rendezvényeken, közösen tárgyalunk a kínai delegációval. Így aztán természetes, hogy a két professzort, a rektori megbízatása utolsó heteit töltő Szabó Gábort és az SZTE kormányrúdját átvételére készülő Rovó Lászlót közös interjúra, a 2018. július 1-jei fordulattal kapcsolatban számvetésre és jövőbe nézésre kérte a Szegei Egyetem Magazin.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– Szege város költségvetésénél jóval nagyobb a Szegei Tudományegyetem büdzséje. Ugyanakkor a gazdálkodás feltételrendszere az elmúlt 8 évben „hullámozott”. A változó feltételek közepette dolgozva mely eredmények elérésére büszke?

Prof. Dr. Szabó Gábor: – Olyan nehéz időszakon mentünk keresztül, amelyek szerénységre ösztönöztek a célok kitűzésében is. Így aztán eredmény az is, hogy egyben maradt az egyetem közössége, nem hullott szét az intézmény marakodó karok halmazára, hanem – legalábbis jó néhány

társintézményhez képest – itt jól érzékelhető a belső szolidaritás. Eredmény az is, hogy a karok között fejlődött a tudományos együttműködés, kialakultak olyan multidiszciplináris projektek, amelyek egybeesnek a fenntartó céljaival, és ilyen előzmények után szállhattunk be az Új Nemzeti Kiválósági Programba. Fontos célom volt, hogy az egyetem aktuális pénzügyi problémáit ne észleljék a betegek és a hallgatók. Ennek megvalósítása nem kis erőfeszítésbe került, de sikerült. Lényegesnek tartom, hogy az egyetemünk szenátusa a kritikus helyzetekben is egységes maradt, így meg lehetett kötni azokat a kompromisszumokat, amelyekre szükség volt, hogy eljussunk a máig.

– A 2018 nyarán induló időszak céljai eléréséhez milyen indikátorokat rendel?

Prof. Dr. Rovó László: – A

legfontosabb indikátornak az egyetemi költségvetés egyensúlyba kerülését tekintem. Az intézményi gazdálkodás alapját jelenti a hallgatók száma utáni állami normatíva, illetve a diákok által befizetett önköltségi díj. Lényeges, hogy a karok saját stratégiai tervet dolgozzanak ki, jelöljék meg a forrásokat például annak érdekében, hogy hallgatói létszámukat 10 százalékkal növelni tudják a közeljövőben. Kulcskérdés egy állami fenntartású egyetemenél a kormányzati támogatás mértéke, így aztán a fenntartó által kitűzött célok eléréséhez rendelt indikátorok teljesítésére is tekintettel kell lennünk. Az állami támogatás ugyanis kompetitív forrás, amelynek elnyeréséért más egyetemekkel együtt versenyzünk. A rektor részéről aktívabb szerepvállalásra van szükség, hogy belül minden egység úgy érezze: az egyetem mozaikképének kiegyenlített színesítéséért és fejlesztéséért dolgozik, miközben a kormányzat felé demonstrálja, hogy az SZTE célja: egy regionális szerepkörű egyetemből európai szinten is mértékadó, élvonalba tartozó intézménnyé fejlődni.

– A hazai felsőoktatási intézmények működésében jelentős változást hozott a kancellári rendszer bevezetése. Tapasztalatai szerint milyen nehézségekkel és előnyökkel járt ez a fordulat?

Sz. G.: – A kancellárok érkezésére árnyékot vetett, hogy hangsúlyozottan kívülről jöttek, ezért az egyetemi közvélemény és az akadémiai közösség gyanakvással fogadta ténykedésüket. E funkció fenntartása rendjén való, ha kiválasztásukba bekapcsolják az intézményeket, pl. – ahogy azt az utóbbi időszakban tapasztaltuk – a Rektori Konferencia delegáltjait. Ezzel ugyanis megteremtődnek az együttműködés feltételei. Az SZTE másodjára kinevezett kancellárjával együttműködésünk kiegyensúlyozott: a másik fél számára szükséges információkat megosztjuk egymással, sokszor vitatkozunk, de mindig kompromisszumra jutunk az egyetem számára lényeges kérdésekben. Fontos hangsúlyozni, hogy nálunk nem jött létre kancellária, az SZTE igazgatóságai olyan szakmai szervezetek lettek, amelyek egyaránt reagálnak a kancellártól és a rektortól érkező kérésekre, és szakmai munkájukkal részt vesznek a döntések megalapozásában.

R. L.: – Kiemelkedően jónak minősíthető országos szinten is az SZTE rektorának és jelenlegi kancellárjának az együttműködése. Ez eredményezte, hogy például sok párhuzamosság megszűnt, jelentős fejlesztési források érkeztek az egyetemre. Jómagam ezt az irányt szeretném folytatni. Bonyolult módon összekapcsolt és összetett hálózati rendszer a szegedi egyetem, amelyet a rektornak és a kancellárnak egymással harmonikus mozgásban kell vezetnie. Ez azt is jelenti, hogy például az akadémiai szféra terveit képesek legyünk gazdasági számításokkal alátámasztani.

– „Kell egy csapat!” – szokták mondani a sikerorientált vezetők.

Sz. G.: – Büszke vagyok mindkét csapatomra. Köszönöm mindkét ciklus rektorhelyetteseinek a munkáját: jól teljesítettek, miközben szakmailag is előre haladtak. Büszke vagyok arra is, hogy a nők olyan arányban kaptak itt lehetőséget, mint sehol máshol a hazai egyetemeken.

R. L.: – Úgy gondolom, hogy a hatékony rektori működés feltétele egy erős tagokból álló, hatékony kabinet fölállítása, ám az egyeztetési folyamat akár június végéig is eltarthat. Elképzelhető, hogy a fejlesztési feladatok koordinálására külön személyt kérek föl. Elkezdtük az oktatási potenciál és szerkezet, az oktatói terhelés és a szakok versenyképességének a felmérését, át szeretném világítani a kutatói hálózatot, hogy láthatóvá váljanak az erős és a megerősítésre váró csomópontok.

– Mit tart a három legfontosabb kihívásnak, amivel az SZTE-nek meg kellett, illetve majd meg kell küzdenie rektori hivatali ideje alatt?

Sz. G.: – A legnagyobb kihívás, a gazdálkodás nehézségei, legalább háromszor jelentkeztek két rektori ciklusomban. Indulásakor a Széll Kálmán Terv számunkra váratlanul elvonásokat hozott, ki kellett védeni a létszámleépítés veszélyét, ami megzavarta volna az intézmény működését. Áthúzódó problémát jelentett az egészségügyi finanszírozásbeli negatív egyenlegünk. Ennek okai közül a belsőket igyekeztünk megszüntetni, de a külső problémák fölött nem rendelkezünk kontrollal. Mindezek közepette kellett felkészülnünk az utóbbi két évet jellemző „kellemes gondok” kezelésére: sikeres pályázataink megvalósítására.

R. L.: – A korábbi problémák megoldása versenyhátrányba hozta a Szegedi Tudományegyetemet. A legégetőbb feladat a legnagyobb költségvetésű egység, a klinikai központ gazdasági konszolidálása, mert ennek megoldása nélkül az egyetem gazdálkodása instabil marad. Az SZTE kutatási-fejlesztési potenciálja alapján, a klinikai fejlesztésekkel, az ELI-ALPS kutatóközpont körüli Science Park kialakulásával, továbbá a bölcsészettudományi és a művészeti kari infrastruktúra modernizálásával jó esélyünk van arra, hogy megfeleljünk a XXI. században az egyetemi oktatással és kutatással, a művészeti tevékenység támogatásával kapcsolatos kihívásoknak.

Szolgáltató egyetem – a hallgatókért

A középkor első egyetemei a tanárok és a diákok közösségét jelentették. Egy modern universitas rektora mennyiben támaszkodhat a hallgatókra, illetve az e közösséget képviselő EHÖK-re?

– Néhány perrel a hátunk mögött furcsa lenne azt mondani, hogy az együttműködésünk zökkenőmentes volt, ám csak a szépre emlékezem... – nézett vissza **Szabó Gábor**. – A modern egyetem szolgáltató – a hallgatóknak is. Saját hallgatóim a megmondható, hogy véleményük alapján változtattunk még hálótervet is... Tehát a hallgatókkal jó a kapcsolat, örömmel dolgozom a körökben, őket első éves koruktól kezdve kollégának tekintem. Az egyetemi szintű tudásátadás nem egyirányú folyamat: jó minőségű SZTE-diploma a hallgató és oktató közös munkájának az eredménye. Kulcskérdés a tehetséggondozás, mert önmagában is a szegedi egyetemre vonzza a tudásra szomjas és tanulásra kész fiatalokat, e korosztály elitjét.

– A hallgatói képviselettel rektorjelöltként beszélgetve elmondtam, hogy az egyik ok, ami miatt létezik az egyetem: maguk a diákok – utalt kiindulópontjára **Rovó László**. – A hallgatók véleménye, jóléte rendkívül fontos, az itt eltöltött 3-5-9 évüknek az emlékei hatással lehetnek az egyetem jövőjére is. Az egyetem működésének hallgatóorientált területein hozott döntéseknél tekintettel kell lenni a képviseletük véleményére, míg egyéb témakörökben az összérdek számít. Őszintén remélem, ha a hallgatók is érzékelik: jobb kollégiumokban élhetnek, jobb oktatási feltételeket kapnak, jobbak lesznek az ösztöndíjaik és a sportolási lehetőségeik, akkor a jelenlegi átpolitizáltságból átfordul a képviseletük is abba az irányba, amelyben fókuszba kerül az universitas.

Iránytűjük „az SZTE érdeke”

Ha az ember azt csinálja, amit szeret, akkor sohasem dolgozik... A Konfuciusznak tulajdonítható megállapítást igaznak érzi a fül-orr-gégész professzor Rovó László és a lézerfizikus akadémikus Szabó Gábor is. De mit szól a napi 10-12 órás munkanaphoz a család? Miként töltődik föl a hivatása folytatásra kész és rektori megbízatását is teljesítő professzor? A kötelezettségek, feladatok és kedvtelések erdejében mi jelent iránytűt?

– Egy bírósági beadvány és az SZTE Innovációs Hét programjának áttekintése mellett „titokban” az etán spektrumát is megnéztem ma délelőtt – mutatott föl három lapot a rektori dolgozószobája íróasztalán magasodó papírhalomból **Szabó Gábor**. – Nálam a család „apraja” már kirepült a fészekből, a legkisebb is a minap múlt 30 éves. Igaz, már az akadémiai székfoglalóm idején is megköszöntem a feleségemnek, hogy 25 éven át fenntartotta a látszatot a gyerekeinknél, hogy apjuk is van... Úgy gondolom, hogy ha valaki valamit el akar érni – mindegy, hogy lézerfizikus vagy fül-orr-gégész – annak olyan elhivatottsággal kell dolgoznia, ami nem fér bele a 8 órás munkaidőbe – vélekedett **Szabó Gábor**. – A tanítványaimnak szoktam is mondani: olyat már láttam, hogy valaki sokat dolgozott, mégsem vitte semmire, de olyat még soha, hogy valaki nem dolgozott, mégis sokra vitte volna. Esetemben a feltöltődést a rektori feladat időszakában az jelenti, hogy időnként fizikával foglalkozom – nagy-nagy örömmel, hiszen ez a valódi hivatásom és a hobbim. Azt tervezem, hogy 2018 júliusától visszatérek az akadémiai kutatócsoportomon belüli munkához, hiszen fontos ipari projekteken dolgozunk, és vannak terveim az oktatás megújítására is. Nem hiszem, hogy sokkal kevesebb időt töltenék munkával, mint eddig, de az ide-oda utazgatásból, remélem, kevesebb lesz. A külső, például az innovációhoz kapcsolódó feladataimat és megbízatásaimat folytatni szeretném.

– Eddig igyekeztem úgy irányítani a karrieremet, hogy a családban se legyen senkinek hiányérzete. Nagyon szeretem a munkámat, sokat beletettem: a szervezéstől kezdve a fiatalabb kollegák karrierjének segítése mellett a Fül-Orr-Gége Társaság vezetéséig. Megszoktam már: tudománnyal, kutatással, a klinika igazgatásával, sebészettel, posztgraduális oktatással foglalkozni 10-12 órás munkanapot jelent – nézett vissza **Rovó László**. – A rektori feladat felé közeledve egyre nehezebb megtervezni a munkanapomat, még 24 órával előre is. Most tudom értékelni igazán, mennyire értékes

az a 20-25 perc, amit egy-egy nap egyedül tölthet, önmagára fordíthat az ember. A rendelkezésre álló szabadidőben régebben sokat olvastam. Manapság aktívan sportolva – például síelés vagy terepfutás közben – igyekszem átgondolni a dolgokat és feltöltődni, szem előtt tartva az ókori bölcsességet: „ép testben ép lélek”. Tudom, eddigi időbeosztásomat fel kell adni, karrieremet háttérbe kell helyeznem, mint minden korábbi rektornak, aki a „szegedi egyetem érdekét” tekintve vállalta a feladatot. Úgy vélem, ezt a fajta áldozathozatalt figyelembe veszik és értékelik a szegedi egyetem polgárai. Több olyan nemzetközi projektben veszünk részt a fül-orr-gégészeti klinikán, ami miatt változatlanul jelen leszek az ottani munkában. Már csak azért is, mert életkoromból következően – egy vagy két rektori ciklus után – visszatérek eredeti hivatásomhoz, és orvosként is szeretnék beleférni az akkori klinikai csapatba.

Szöveg: Újszászi Ilona

Fotók: Bobkó Anna

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Letöltés

(/sztemagazin/aktualis-szam/2017-hu-szte-szem)

(/sztemagazin/aktualis-szam/2017-eng-szte-szem)

(/sztemagazin/aktualis-szam/2017-eng-szte-szem)

(/sztemagazin/aktualis-szam/2017-hu-szte-szem)

(/sztemagazin/aktualis-

szam/hu-szte-szem-magazin-pdf)

(/sztemagazin/aktualis-szam/eng-szte-szem-

magazin-160215)